

การตรวจและการรับรองสภาพจิตผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน (1)

แพทย์หญิงดวงตา ไกรภัสสรพจน์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์
ผู้ดำเนินการบรรยาย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานิต ศรีสุรพานนท์
ประธานราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
วิทยาการ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานิต ศรีสุรพานนท์

เป็นหัวหน้าคณะทำงานตรวจสภาพจิตและรับรองผลการตรวจสภาพจิตแก่ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน
ภายใต้ราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขต : ความเป็นมาของการตรวจฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายใครจะเป็นผู้ตรวจ
การตีความ บทบาทของจิตแพทย์ การทำให้พอเหมาะพอดีและทั่วถึงเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองทั้งสองฝ่าย ทั้งสิทธิ
ของผู้ขอและจริยธรรมทางการแพทย์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจนกว่ากฎหมายจะบังคับใช้

- หลังเกิดเหตุการณ์หนองบัวลำภู มีผู้ขออนุญาตมีอาวุธปืนต้องการขอตรวจสุขภาพจิตเพิ่มมากขึ้น
- ก่อนหน้านั้นมีกฎหมายบอกอยู่ว่าใครไม่ควรถือปืน แต่ไม่มีการบังคับใช้ ไม่เป็นภาระต่อผู้มาขอฯ
จึงทำให้ข้ามเรื่องอาการขอตรวจสุขภาพจิตไป
- คำถามคือ จะตรวจอะไร ตรวจยังไง ตรวจมากน้อยแค่ไหน ตรวจแล้วรับรองอะไร
- มกราคม 2566 เริ่มใช้ แนวคิด 1 การตรวจและรับรองสุขภาพจิตอย่างครอบคลุม – เจตนารมณ์ ยังไม่ใช่มาตรฐาน
แต่เพื่อช่วยเหลือจิตแพทย์ให้มีแนวปฏิบัติ โดย
 - o ผู้มาขอตรวจฯ ให้มีหนังสือรับรองความประพฤติ
 - o สถานบริการกำหนดค่าตรวจ ตรวจปัสสาวะเพื่อหายาเสพติด จิตแพทย์ตรวจ
บันทึกสภาพจิต ส่งตรวจทางจิตวิทยา สรุปผลตรวจทางจิตวิทยา
 - o มีการบันทึกส่วนท้ายเพื่อให้ผู้ขอตรวจฯ ทราบว่า ผลการตรวจนั้น
 - เป็นการประเมินแบบจิตพิสัยผลการประเมินขึ้นกับการให้ข้อมูลของผู้ขอตรวจฯ เป็นสำคัญ
 - อาการทางจิตเป็นพลวัต ไม่สามารถรับรองได้ตลอดไป เป็นผล ณ เวลาตรวจเท่านั้น ไม่ได้
รับรองว่าผู้มาขอตรวจฯ จะไม่มีความผิดปกติทางจิตในอนาคต (ผู้ไม่มีผิดปกติก็สามารถมี
ปัญหาการใช้อาวุธปืนได้)
 - o ปฏิบัติได้ยาก เนื่องจากเพิ่มงานจิตแพทย์และนักจิตวิทยา

- แนวคิดที่ 2 ตรวจและรับรองสุขภาพจิตอย่างง่าย - แบบฟอร์ม

ใช้แบบฟอร์มของราชวิทยาลัยจิตแพทย์ เพื่อให้แพทย์ทั่วไปสามารถช่วยตรวจได้

การตรวจและการรับรองสภาพจิตผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน (2)

แพทย์หญิงดวงตา ไกรกมลสรพงษ์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์
ผู้ดำเนินการบรรยาย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานิต ศรีสุรภานนท์
ประธานราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
วิทยากร

แต่เมื่อส่งเนื้อหาเพื่อให้แพทย์สกรับรอง แพทย์สกรไม่เห็นด้วย เห็นว่าแบบฟอร์มดูผิวเผินเกินไป ขอให้ไปรวบรวมแนวทางการดำเนินการในเรื่องนี้ของทางต่างประเทศแต่หลังจากรวบรวมและเสนอแพทย์สกรอีกครั้งก็ยังไม่ผ่านและทางแพทย์สกรได้มอบให้ราชวิทยาลัยฯ ดำเนินการเช่นเดิม โดยให้สอดคล้องกับพรบ.อาวุธปืน พ.ศ.2549 ที่มีการระบุถึงข้อห้ามอนุญาตในบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ โดยมีประเด็นคิดว่าภาวะวิกลจริตและจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เข้าได้กับโรคอะไร?

- แนวคิดที่ 3 ตรวจและรับรองสุขภาพจิตโดยอิง พรบ.อาวุธปืน พ.ศ.2549 – แนวคิด

โดยเป็นการตรวจสุขภาพจิต 7 โรค ที่เข้าข่ายวิกลจริต โดยการสังเกต ทดสอบ และถาม

- เพื่อให้ได้ผลการตรวจที่มุ่งเน้น 3 ภาวะ คือ วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบเท่านั้น
- มีการบันทึกส่วนท้ายการตรวจเช่นเดิม เพื่อให้ผู้ขอตรวจฯ ทราบว่า ผลการตรวจนั้นเป็นการประเมินแบบจิตพิสัย ผลการประเมินขึ้นกับการให้ข้อมูลของผู้ขอตรวจฯ เป็นสำคัญ และอาการทางจิตเป็นพลวัต ไม่สามารถรับรองได้ตลอดไป เป็นผล ผนเวลาตรวจ เท่านั้น ไม่ได้รับรองว่าผู้มาขอตรวจฯ จะไม่มีความผิดปกติทางจิตในอนาคต
- ยังมีขั้นตอนการดำเนินการซึ่งเกี่ยวข้องกับกรมการปกครอง และหาข้อสรุปอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการดำเนินการต่อไป

คำถาม

Q: โรงพยาบาลทั่วไป มีจิตแพทย์แต่ไม่มีนักจิตวิทยาช่วยในการตรวจสภาพจิต

A: เป็นความสามารถทั่วไปของจิตแพทย์ ไม่จำเป็นต้องส่งตรวจทางจิตวิทยา

Q: จำเป็นต้องตรวจปีสสาวะไหม

A: เรารับรองแค่ 3 ภาวะ “วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ” ไม่มีสิทธิห้ามผู้สารเสพติดถือปืน เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายกำหนด